

Єфімов Володимир Веніамінович,
доцент кафедри оперативної-розшукової
діяльності факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
підполковник поліції, кандидат
юридичних наук, доцент

ДО ПИТАННЯ ПОСЛІДОВНОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ЗЛОЧИНІВ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ УКРАЇНИ

На сьогодні слідча практика розслідування злочинів в агропромисловому комплексі (АПК) України доводить, що послідовність застосування слідчих (розшукових) дій залежить від способу виявлення, закріплення та збереження інформації, а також черговості виявлення й фіксації слідів злочинного посягання.

Вивчення матеріалів кримінальних проваджень вказує на те, що місцем вчинення економічних злочинів в сфері АПК можуть бути: - кабінет головного бухгалтера чи інше приміщення підприємства або установи; - місце передавання грошових коштів при оформленні документів; - місце укладання договору купівлі-продажу готової продукції, обладнання, сировини або договору на виконання якихось послуг і т.п.

Серед усіх слідчих (розшукових) дій огляд є найбільш поширеним, оскільки його найчастіше використовують працівники правоохоронних органів під час розкриття та розслідування кримінальних проваджень. У криміналістиці слідчий огляд визначають передусім як родове, збірне поняття, що об'єднує всі види огляду, до яких вдається слідчий (огляд місця події, місцевості або приміщення, предметів, документів тощо) [1, с. 28].

Огляд місця вчинення злочину повинен бути проведений негайно. Це обумовлюється динамікою вчинення злочинів даного виду, а також специфікою викриття особи чи групи осіб, що причетні до вчинення злочинних дій, або виявлення схованок, де можуть знаходитись викриваючі докази. До того ж огляд місця вчинення злочину надає можливість зрозуміти чи є вказаний злочин триваючим або ні [2].

Основними задачами проведення слідчого огляду або огляду, що здійснюють оперативні працівники є: - фіксація та процесуальне оформлення місця, де відбувалось вчинення злочину; - виявлення та фіксація слідів злочину як матеріальних так і «інтелектуальних».

Частіше всього у кримінальних провадженнях про шахрайство, привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службо-

вим становищем початком відкриття проваджень є матеріали ревізій чи безпосереднього свідчення самих працівників підприємств про вчинення зазначених злочинів.

Нерідко, відбувається зростання економічних злочинів з насильницькими, що вчинюються з вогнепальною зброєю, вибуховими пристроями. Мається на увазі випадки, коли так звані «білокомірцеві» злочинці звертаються за допомогою до кримінальних авторитетів з метою отримання захисту від впливових у кримінальному світі осіб, що мають можливість застосовувати зброю, вибухові пристрої. Останні можуть залякувати можливих свідків або знищувати самі докази економічних злочинів, що значно ускладнює процес розслідування злочинів за вказаною категорією кримінальних проваджень.

Як підсумок, необхідно зазначити, що якісно зафіксована інформація в наступному дозволить правоохоронцям вдало побудувати версії про можливу причетність до злочинів конкретних осіб, також від якості проведення огляду можливого місця вчинення зазначеної категорії злочинів, залежить успіх їх подальшого досудового розслідування. Необхідно пам'ятати про своєчасність та законність проведення тих чи інших слідчих (розшукових) дій аби не допустити порушення вимог кримінального процесуального законодавства.

1. Розслідування привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем у сфері будівництва [Текст] : метод. рек. / [А. П. Запотоцький, А. А. Вознюк, С. В. Кучменко]. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2017. – 78 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/7492/1/145.pdf>;

2. Кулик С.С., Кулик М.Й. Проведення огляду (при розслідуванні привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем) URL: [file:///C:/Users/user/Downloads/Ms_2015_5\(2\)_12%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/Ms_2015_5(2)_12%20(2).pdf).

Захаров Юрій

Курсант ПД-831

Науковий керівник: д.ю.н., доц. Шаблистий В.В.

ВІДМІННІСТЬ ПРИЧЕТНОСТІ ДО ЗЛОЧИНУ ВІД СПІВУЧАСТІ

Причетність у кримінальному праві України також історично відокремилася від інституту співучасті у злочині. Свого часу особи, причетні до вчинення злочину, а також, винні в потуранні іншому посягання, розцінювалися як співучасники. Ціла низка німецьких криміналістів, наприклад, Борст, Клейн, Тітман, Клейншорд, А. Фейєрбах вважали осіб, причетних до вчинення злочину, співучасниками. У німецькому кримінальному праві прихильники визнання причетності видом співучасті класифікували усіх співучасників на винуватців, пособників та причетних до